

210.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI
SPOŁECZNEJ**

z dnia 25 lutego 1930 r.

**o rachunkowości i o sprawozdaniach instytucji
opiekuńczych.**

Na podstawie art. 3 i art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359) zarządzam co następuje:

§ 1. Podlegające nadzorowi i kontroli w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) stowarzyszenia, związki, instytucje (zarówno jako całość, jak i dla każdego ze swych zakładów) oraz samodzielne zakłady, obowiązane są prowadzić rachunkowość, obejmującą wszystkie obroty rachunkowe, zarówno gotówkowe jak i niegotówkowe, zapisane w chronologicznym porządku. Każda pozycja rachunkowa musi być usprawiedliwiona odpowiednim dowodem.

Zakłady opiekuńcze prowadzić mają ponadto księgę inwentarzową i księgę magazynową.

W razie stwierdzenia, że rachunkowość jest prowadzona wadliwie, władze nadzorcze mają prawo żądania prowadzenia ksiąg rachunkowych prawidłowo według dowolnego systemu, przyjętego przez instytucję.

§ 2. Stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady, posiadające przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolne, ogrodowe lub leśne, winny prowadzić odrębną rachunkowość dla każdego z tych przedsiębiorstw lub gospodarstw.

§ 3. Z końcem roku sprawozdawczego książki rachunkowe mają być zamknięte.

Rok sprawozdawczy liczy się od 1 kwietnia do 31 marca.

§ 4. Wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady obowiązane są do przedkładania władzy nadzorczej rocznych sprawozdań najpóźniej w 3 miesiące po upływie roku sprawozdawczego.

Stowarzyszenia, związki i instytucje, które posiadają zakłady opiekuńcze, niezależnie od sprawozdań poszczególnych zakładów, złożonych władzom nadzorczym, na których obszarze znajdują się te zakłady, obowiązane są przedkładać ogólne sprawozdania tym władzom nadzorczym, na terenie których znajduje się siedziba zarządu stowarzyszenia, związku lub instytucji.

Roczne sprawozdania przed złożeniem ich władzy nadzorczej winny być zatwierdzone względnie sprawzone przez wskazane w statucie stowarzyszenia, związku lub instytucji organa tej instytucji.

Sprawozdania powinny być zaopatrzone podpisami osób do podpisywania upoważnionych.

§ 5. Roczne sprawozdanie obejmuje:

- a) sprawozdanie z działalności,
- b) sprawozdanie rachunkowe.

§ 6. Sprawozdanie z działalności stowarzyszenia, związku lub instytucji obejmować ma całość kształt działalności w roku sprawozdawczym.

Sprawozdanie z działalności zakładu opiekuńczego powinno określać przeznaczenie i charakter zakładu, wymieniać osoby stojące na czele i kierujące zakładem, wykazać ilość personelu oddzielnie administracyjnego, wychowawczego, nauczycielskiego, instruktorskiego i pielęgniarstwa, opisać całoroczną pracę, podać ilość osób korzystających z opieki z podziałem według płci, wieku, wyznania, narodowości, pobieranej nauki (szkolenia), a w szczególności wykazać liczbę otrzymujących lub potrzebujących opieki specjalnej (głuchoniemych, ociemniałych, pozbawionych kończyn, upośledzonych, względnie niedorozwiniętych umysłowo, nieuleczalnie chorych i t. p.), a ponadto, o ile chodzi o zakłady dla nieletnich podać, jakie nauki i zajęcia praktyczne są prowadzone w zakładzie celem odpowiedniego przygotowania wychowanków do pracy zawodowej, liczbę gruźliczych, jagliczych, moralnie zaniedbanych i t. p. Ponadto sprawozdania powinny zawierać dane dotyczące ilości i wieku osób, które zostały przyjęte do zakładu oraz tych, które zakład opuściły z podaniem przyczyny opuszczenia (samowolnie, z racji objęcia pracy i t. p.), ruchu osób w ciągu roku, stanu zdrowotnego osób, iloczynu osób i dni utrzymania, przeciętnego wydatku na utrzymanie jednej osoby (wyżywienie, odzież, leczenie, wychowanie, koszta administracyjne i t. p.), ilości osób utrzymywanych kosztem Państwa oraz całkowitej sumy kosztów utrzymania tych osób.

Sprawozdania zakładów opieki otwartej winny oprócz tego wykazywać ilość udzielonych porad.

§ 7. Sprawozdanie rachunkowe powinno obejmować:

- 1) rachunek dochodów i wydatków za rok sprawozdawczy w porównaniu z preliminarzem budżetowym,
- 2) bilans, a co najmniej szczegółowe wykazy:
 - a) salda kasowego,
 - b) lokat i rachunków w bankach,

- c) funduszy specjalnych,
- d) lokat i długów hipotecznych,
- e) nieruchomości (z podaniem wartości),
- f) dłużników i wierzycieli,
- g) papierów procentowych,
- h) remanentu magazynu.

- 5) zasiłki od instytucji i osób prywatnych,
- 6) subwencje od związków komunalnych,
- 7) subwencje od Skarbu Państwa,
- 8) różne dochody,
- 9) dopłaty stowarzyszenia, związku lub instytucji, utrzymującego zakład.

§ 8. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez stowarzyszenia, związki lub instytucje, powinien zawierać poza innymi pozycjami, stosownie do charakteru instytucji, następujące pozycje:

Dochody:

- 1) składki członkowskie,
- 2) dochody z poszczególnych nieruchomości, gospodarstw i przedsiębiorstw,
- 3) procenty hipoteczne,
- 4) procenty od papierów wartościowych,
- 5) zasiłki od instytucji i osób prywatnych,
- 6) subwencje od związków komunalnych,
- 7) subwencje od Skarbu Państwa:
 - a) na cele ogólne,
 - b) na cele specjalne,
- 8) wpływy na cele specjalne,
- 9) różne dochody.

Wydatki:

- 1) administracja:
 - a) wydatki osobowe,
 - b) wydatki rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. p.),
- 2) zakup i utrzymanie inwentarza,
- 3) wydatki z subwencji od Skarbu Państwa na cele specjalne,
- 4) wydatki z wpływów na cele specjalne,
- 5) dopłaty do poszczególnych zakładów opiekuńczych, utrzymywanych przez stowarzyszenie, związek lub instytucję,
- 6) wydatki na prowadzenie gospodarstwa lub przedsiębiorstwa,
- 7) inne wydatki.

§ 9. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez zakłady opiekuńcze, powinien zawierać następujące pozycje:

Dochody:

- 1) dochody z majątku zakładu: z poszczególnych nieruchomości, gospodarstw i przedsiębiorstw, procenty hipoteczne, procenty od papierów wartościowych i t. p.,
- 2) zwroty za świadczenia na rzecz personelu (za mieszkanie, opał, światło i t. p.),
- 3) opłaty za utrzymanie wychowanków (pensjonariuszy):
 - a) od instytucji,
 - b) od osób prywatnych,
 - c) od związków komunalnych,
 - d) od Skarbu Państwa,
- 4) wpływy za pracę dokonaną przez wychowanków (pensjonariuszy),

Wydatki:

- 1) administracja:
 - A. wydatki osobowe:
 - a) pensje personelu,
 - b) świadczenia na rzecz personelu (mieszkanie, żywienie, opał, światło i t. p.),
 - c) świadczenia socjalne za personel,
 - d) inne;
 - B. wydatki rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. d.),
- 2) utrzymanie budynków:
 - a) remont budynków,
 - b) remont urządzeń instalacyjnych,
 - c) najem lokalu,
 - d) opał,
 - e) światło,
 - f) utrzymanie porządku,
 - g) woda i kanały,
 - h) inne,
- 3) zakup i utrzymanie inwentarza (meble, posciel, urządzenia kuchenne i t. p.),
- 4) utrzymanie wychowanków (pensjonariuszy):
 - a) żywienie,
 - b) bielizna, odzież i obuwie (zakup i naprawa),
 - c) pranie,
 - d) kąpiele,
 - e) nauka i pomoce szkolne,
 - f) leczenie,
 - g) wydatki na cele kulturalne (pisma, książki, radjo i t. p.),
- 5) wypłaty zarobków wychowankom (pensjonariuszom),
- 6) wydatki na prowadzenie przedsiębiorstw i gospodarstw,
- 7) inne wydatki.

§ 10. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez zakłady opiekuńcze związków komunalnych, powinien zawierać następujące pozycje:

Dochody:

- 1) dochody z majątku zakładu,
- 2) zwroty za świadczenia na rzecz personelu,
- 3) opłaty za utrzymanie wychowanków (pensjonariuszy):
 - a) od instytucji,
 - b) od osób prywatnych,
 - c) od związku komunalnego utrzymującego zakład,
 - d) od innych związków komunalnych względnie od Skarbu Państwa,

- 4) wpływy za pracę wykonaną przez wychowanków (pensjonariuszy),
- 5) zasiłki od instytucji i osób prywatnych,
- 6) subwencje od związków komunalnych,
- 7) subwencje od Skarbu Państwa,
- 8) różne dochody,
- 9) dopłaty związku komunalnego, utrzymującego zakład.

Wydatki:

- 1) administracyjne:
 - A. wydatki osobowe:
 - a) pensje personelu,
 - b) świadczenia na rzecz personelu,
 - c) świadczenia socjalne za personel,
 - d) inne;
 - B. rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. p.),
- 2) utrzymanie budynków:
 - a) remont budynków,
 - b) remont urządzeń instalacyjnych,
 - c) najem lokalu,
 - d) opał,
 - e) światło,
 - f) utrzymanie porządku,
 - g) woda i kanały,
 - h) inne,
- 3) inwentarz (meble, pościel, urządzenie kuchenne i t. p.),
- 4) utrzymanie wychowanków (pensjonariuszy):
 - a) żywienie,
 - b) bielizna, odzież, obuwie (zakup, naprawa),
 - c) pranie,
 - d) kąpiele,
 - e) nauka i pomoce szkolne,
 - f) leczenie,
 - g) wydatki na cele kulturalne (pisma, książki, radjo i t. p.),
- 5) wypłaty zarobków wychowankom (pensjonariuszom),
- 6) wydatki na gospodarstwo,
- 7) inne wydatki.

§ 11. Wskazane w statucie stowarzyszenia, związku, instytucji lub zakładu organa obowiązane są przed upływem roku sprawozdawczego uchwalić preliminarz budżetowy na rok następny.

Preliminarz ten powinien obejmować w dochodach przewidywane wpływy z udziałem na poszczególne pozycje oraz ze wskazaniem źródła i podstawy obliczenia, a w wydatkach wszystkie pozycje przewidywanych wydatków również z podaniem podstawy obliczenia.

Preliminarz w swym układzie odpowiadać ma rocznemu sprawozdaniu rachunkowemu i powinien dzielić się na tyle pozycyj, ile pozycyj zawiera rachunek dochodów i wydatków.

Stowarzyszenie, związek, instytucja lub zakład obowiązane są do przedstawiania preliminarzy budżetowych władzy nadzorczej na żądanie tej władzy, które powinno być stawiane w razie istotnej potrzeby.

§ 12. Władza nadzorcza I-ej instancji po rozpatrzeniu sprawozdań z działalności i sprawozdań rachunkowych komunikuje swoje uwagi odnośnemu stowarzyszeniu, związkowi, instytucji lub zakładowi z zaleceniem usunięcia zauważonych niedokładności.

Władza ta przesyła nadesłane sprawozdania wraz ze swoją opinią oraz zawiadomieniem o wydanych zarządzeniach władzy nadzorczej II-ej instancji, która na podstawie zebranego materiału przedkłada ogólne sprawozdanie wraz z uwagami i wnioskami Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

O ile władzą nadzorczą II-ej instancji jest w myśl obowiązujących przepisów Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, władza nadzorcza I-ej instancji przedkłada Ministerstwu jedynie sprawozdanie ogólne wraz ze swymi uwagami i wnioskami.

§ 13. Stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady obowiązane są przedstawiać władzom nadzorczym na każde ich żądanie dowody rachunkowo-kasowe.

§ 14. W razie niezastosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia przez wymienione w § 1 stowarzyszenia, związki, instytucje lub zakłady stosowane będą rygory, przewidziane w art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354).

Rozporządzenia i zarządzenia władz nadzorczych (art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359) ulegają wykonaniu w sposób przymusowy, przewidziany w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 listopada 1927 r. o sprawozdaniach z działalności i rachunkowości instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 2, poz. 13).

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*